

روایی و پایایی پرسش‌نامه شایستگی دانشجویان پرستاری در ارایه مراقبت‌های معنوی

دکتر محمد خلج^{*}دکتر امیر پاکپور حاجی آقا^{**}دکتر عیسی محمدی زیدی^{**}^{*} استادیار بینایی سنجی گروه بهداشت عمومی دانشگاه علوم پزشکی قزوین^{**} استادیار آموزش بهداشت مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت دانشگاه علوم پزشکی قزوین

آدرس نویسنده مسؤول: قزوین، بلوار شهید باهنر، دانشگاه علوم پزشکی، دانشکده بهداشت، گروه بهداشت عمومی، تلفن ۳۳۳۸۰۳۴ - ۰۲۸۱

Email: mohamm_e@yahoo.com

تاریخ پذیرش: ۹۱/۱۰/۲۰

تاریخ دریافت: ۹۱/۷/۸

*چکیده

زمینه: اندازه‌گیری شایستگی دانشجویان پرستاری در ارایه مراقبت‌های پرستاری و گسترش آن‌ها اهمیت فراوان دارد و کاربرد ابزاری روا و پایا در متون علمی توصیه شده است.

هدف: مطالعه به منظور تعیین روایی و پایایی نسخه فارسی پرسش‌نامه شایستگی دانشجویان پرستاری در ارایه مراقبت‌های معنوی انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه مقطعی در سال ۱۳۹۰ بر روی ۱۱۰ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی قزوین انجام شد. پرسش‌نامه شایستگی در ارایه مراقبت‌های معنوی پرستاری وان لئون و همکاران به فارسی ترجمه و مجدداً ترجمه برگردان شد و برای تعیین حساسیت‌های فرهنگی مورد آزمایش پایلوت قرار گرفت. روایی سازه با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی ارزیابی شد. توافق درونی با آلفای کرونباخ و میانگین همبستگی بین سؤال‌ها تخمین زده شد. علاوه بر این، پایایی آزمون باز آزمون مقیاس در فاصله دو هفته بین ۲۰ نفر تعیین شد.

یافته‌ها: ترتیب عوامل به طور کامل با همان‌هایی که قبلاً در جریان روان سنجی نسخه انگلیسی استخراج شده بود، منطبق بود. ضریب آلفای کرونباخ برای کل ابزار ۰/۷۷ و برای زیر شاخه‌ها بین ۰/۶۵ تا ۰/۸۵ بود. همه سؤال‌ها همبستگی بین سؤالی معنی‌داری داشتند ($P < ۰/۰۵$). نتایج آزمون بازآزمون نشان‌دهنده ثبات پرسش‌نامه و زیر شاخه‌های آن بود. تحلیل عاملی اکتشافی با چرخش واریماکس ۶ عامل را با مقدار ایگن بیش‌تر از یک ایجاد کرد که ۶۳/۱۸٪ واریانس را توصیف می‌کردند. زیر شاخه‌ها همگنی خوبی را نشان دادند که میانگین همبستگی بین سؤالی بیش‌تر از ۰/۳۵ و ضریب پایایی آزمون بازآزمون نیز خوب بود. تحلیل عاملی تأییدی برازش قابل قبولی را برای مدل ۶ عاملی نشان داد.

نتیجه‌گیری: با توجه به یافته‌ها، پرسش‌نامه می‌تواند برای مقاصد تحقیقاتی، آموزشی و عملی در ارزیابی شایستگی‌های پیراپزشکان به خصوص پرستاران دارای شرایط لازم برای ارایه مراقبت‌های معنوی استفاده شود. کیفیت روان سنجی ابزار نیز راضی‌کننده بود. البته محدودیت‌های روش‌شناسی باید در توسعه بیش‌تر پرسش‌نامه شایستگی مراقبت معنوی مد نظر قرار گیرد.

کلیدواژه‌ها: روایی، پایایی، پرستاری، شایستگی، مراقبت معنوی

*مقدمه

ارایه‌کنندگان مراقبت‌ها باشند.^(۲) در سال‌های اخیر، به معنویت با درک نقشی که در بهبودی دارد، توجه بسیار شده است. کمک در برآورده شدن نیازهای روحی بیماران و خانواده آن‌ها، عنصر اساسی مراقبت بالینی شناخته شده است.^(۳) محققان در دو نکته با یکدیگر هم رأی هستند: یکی معنوی بودن انسان‌ها و دوم ارتباط بین معنویت و بهبودی.^(۴) متون علمی نیز در تأثیر معنویت بر بهبودی، توان انسان در مقابله با تغییر و سازگاری با آن اجماع دارند.^(۵،۶)

افرادی که در بیمارستان‌ها پذیرش می‌شوند، دردمند و بیمار هستند و دوره‌های زمانی متفاوتی را در بیمارستان با تحمل درد و رنج جسمانی می‌گذرانند.^(۱) بیماری‌ها، اتفاق‌های منحصر به فردی هستند که یک پاسخ معنوی را بر می‌انگیزند و این کارکنان درمانی هستند که طی وقایعی نظیر بیماری، تولد و مرگ حضور دارند. وقایع معنوی که پاسخ معنوی را در بیماران بر می‌انگیزند، می‌توانند فرصتی برای تأمین مراقبت معنوی توسط